

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه ی علمیه ی حضرت فاطمه (سلام الله علیها)

شهرستان خسروشاه

عنوان:

حقوق مالی زن در خانواده از دیدگاه اسلام

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین دکتر مهدی قهرمان

تهیه و تنظیم:

مریم سلمان‌ی فسقندیسی

فروردین ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه ی علمیه ی حضرت فاطمه (سلام الله علیها)

شهرستان خسروشاه

عنوان:

حقوق مالی زن در خانواده از دیدگاه اسلام

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین دکتر مهدی قهرمان

تهیه و تنظیم:

مریم سلمانی فسقندیسی

فروردین ۱۳۹۵

تحمیدیه:

به نام آنکه هستی نام از او یافت	فلک جنبش، زمین آرام از او یافت
خدایی کافرینش در سجودش	گواهی مطلق آمد در وجودش

الهی!

ای دور از نظر و ای نیکو حضر و ای نیکوکار نیک منظر..

ای دلیل هر برگشته و ای راهنمای هر سرگشته..

ای چاره ساز هر بیچاره و ای آرنده هر اواره..

ای جامع هر پراکنده و ای رافع هر افتاده...

دست ما گیر ای بخشنده بخشاینده...

الهی!

یاد تو در میان دل و زبان است و مهر تو در میان سر و جان...

آنچه ما خود کشتیم به بر میار و آنچه تو کشتی آفت ما از آن بازدار...

الهی!

از غافلانیم..نه از کافرانیم...

نگهدار تا پریشان نشویم و در راه آر تا سرگردان نشویم...

تقدیم:

«این اثر ناچیز را تقدیم می کنم:

به پیشگاه مهدی موعود(عج)، منجی عالم بشریت که وجود همه هستی ما از وجود نازنینشان است؛

به روح پر فتوح حضرت امام خمینی(ره)، که ما را در مسیر اسلام ناب محمدی(ص) رهنمون ساختند؛

به محضر اساتید معظم، که اندک اندوخته علمی خود را مدیون تلاش و زحمات آنانم؛

به روح بلند پدر عزیزم که همواره در سایه سار نام بلندش به آرامش رسیده ام؛

به مادر بزرگوaram که با نور محبتش همواره هدایتگر و مشوق من در راه کسب علم دین بوده است؛

به همسر مهربانم؛ که با همدلی و همراهی خود مرا یاری داده است.»

- تامین مسکن به صورت تملیک یا عاریه یا اجاره برای زن نیز به نحوی که شایسته زن باشد بر مرد به اتفاق همه فقهای اسلام واجب است.
- در صورتی که اجرت المثل به زوجه تعلق نگیرد، با توجه به سنوات زندگی مشترک و نوع کارهایی که زوجه در خانه شوهر انجام داده و وسع مالی زوج، دادگاه مبلغی را از باب بخشش، نحلّه برای زوجه تعیین می نماید و میزان آن را دادگاه رأساً و یا توسط کارشناس رسمی دادگستری تعیین می نماید.
- زنان نیز همچون مردان این حق را دارند که قیمومیت و مدیریت مالی فرزندان خود و دیگران را به عهده گرفته و مسئولیت مالی و اقتصادی آنها را متکفل شوند.
- در شرع مقدس اسلام فرزند متعلق به مرد بوده و زن نیز به هنگام بارداری و ایام شیردهی از حق برخورداری از حمایت های مالی و عاطفی مردان برخوردار بوده و مرد مکلف به ادای تمام کمال این حق است.

منابع و مراجع

- ابن قدامه، المغنی، جلد ۷، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۳۶۲.
- ابن ماجه ، سنن / ابن ماجه ، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۹۹۰ م .
- اسلام پور عسکری، فلسفه تفاوت ارث زن و مرد در اسلام، تهران: فصلنامه رواق اندیشه، شماره ۳۵، ۱۳۹۰.
- اقبال لاهوری، محمد، تجدید تفکر دینی در اسلام، مترجم: محمدمسعود نوروزی، تهران، نشر دانشگاه امام صادق، ۱۳۹۱.
- الطبرسی، مجمع البیان، ذیل آیه ۱۲ سوره نسا، ترجمه: بیستونی ، محمد، مشهد: آستان قدس رضوی، شرکت بهنشر، 1390
- امامی ، حسن، حقوق مدنی، ج ۳، تهران: کتابفروشی اسلامیة، چاپ ۱۸، ۱۳۸۴.
- باجوری، جمال، المرأه فی الفكر الاسلامیالمعاصر، بیروت :دار الہادی، ج ۲، ۱۴۲۹ق.
- جهانگیر، منصور، قانون مدنی، تهران: نشر دیدار، ۱۳۹۲.
- خزائی، محمد، احکام قرآن، ج ۱، تهران : بدرقه جاویدان ، ۱۳۸۴.
- خویی، ابوالقاسم، منهاج الصالحین، ج ۲۰، قم: مدینة العلم، ۱۳۷۷.
- رافعی، نظام الاسرة، بیروت: الشركة العالمیة للکتاب، ۱۹۲۳.

- راغب اصفهانی، مفردات الفاظ قرآن، ترجمه: غلامرضا خسروی حسینی، تهران: المکتبه المرتضویه لاحیاء آثار الجعفریه، ۱۳۸۳.
- رحیمی، اسماعیل، یزدانی، رضا، زارعی، سلمان، بررسی تفاوت دیه زن و مرد از نظر قانون و فقه، حوزه علمیه امام رضا (ع) جهرم، ۱۳۹۰.
- رنه داوید، نظامهای بزرگ حقوقی معاصر، ج ۱، ص ۴۶۶، ترجمه حسین صفائی، محمد آشوری، و عزت الله عراقی، تهران ۱۳۶۴ ش.
- سجادی امین، مهدی، حقوق مالی زوجه، دو ماهنامه حوراء، شماره ۳۳، بهمن ۱۳۸۸.
- سلوی مخاش، المرأة العربیه و المجتمع التقليدي المختلف، بیروت: چاپ اول ۱۹۷۳ م.
- سیره ابن هشام، جلد ۴، تهران: نشر تهرانسال، ۱۳۷۵.
- شیخ حر عاملی، وسائل الشیعه، جلد ۱۹، ترجمه: علی صحت، تهران: ایرانسال، ۱۳۸۴.
- شیخ صدوق، من لایحضره الفقیه، ج ۴، ترجمه: محمدباقر بهبودی، تهران: انتشارات کویر، ۱۳۷۰.
- صرامی، صف الله، حق، حکم و تکلیف (گفتگو با جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه)، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ، ۱۳۸۵.
- صفایی، حسن، حقوق خانواده، ج ۲، تهران: نشر میزان، ۱۳۸۰.
- طالقانی، سید محمود، پرتوی از قرآن، ج ۴، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۵۵.
- طباطبائی، سید محمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۴، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷ ه.ق.
- طبری، جامع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۴، ترجمه: حبیب یغمایی، تهران: ایرانسال، ۱۳۷۵.
- عاملی، شیخ حر، وسائل الشیعه، ج ۲۱، باب ۱۱ از ابواب النفقات، تهران: ایرانسال، ۱۳۶۴.
- عبدالرحمان الجزیری، الفقه علی المذاهب الاربعه، جلد ۵، بیروت: منشورات دارالثقلین، ۱۴۱۹ ه.ق.
- علامه برقی، احکام القرآن، قم، مطبوعاتی عطایی، ۱۳۷۸.
- فانی، کامران و خرمشاهی، بهاءالدین، فرهنگ موضوعی قرآن مجید، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۷۷.

➤ قرآن مجید.

➤ قطب، محمد، شبهات حول الاسلام (ارمغان فرید)، ترجمه: حسن فرید گلپایگانی، تهران: معراجی، ۱۳۵۰.

➤ قهرمان، مهدی، سیر تا پیاز جوانان، تبریز: انتشارات مائده، چاپ اول، ۱۳۹۴.

➤ کاتوزیان، ناصر، ارث، تهران: نشر میزان، چاپ ۱۹، ۱۳۹۰.

➤ کاظمی، زهره، حمایت‌های مالی از زنان در نظام حقوقی خانواده از دیدگاه اسلام برگرفته از دوفصلنامه تخصصی فقه و حقوق خانواده، شماره ۳۹، ۱۳۸۷.

➤ مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، ج ۱۰، تهران: کتابخانه حضرت ولی عصر (عج)، ۱۳۶۳.

➤ محمد البهی انحولی، الاسلام و المرأة المعاصره، تهران: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۸۹.

➤ مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، تهران: موسسه چاپ فجر، چاپ ۶۱، ۱۳۹۱.

➤ مکارم شیرازی، ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۳، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۹۲.

➤ معین، فرهنگ معین، ج ۱، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۹۲.

➤ موطا مالک، جلد ۲، ناشر: المكتبة التجارية الكبرى مصر، ۱۳۸۹ هـ ق.

➤ میرخلیلی، سید احمد، زن در حقوق خانواده، ۱۳۹۲.

➤ نجفی، محمدحسن، جواهر الکلام، ج ۳۱، ترجمه: دکتر اکبر نایب زاده، تهران: انتشارات خرسندی وزیری شومیز، ۱۳۹۴.

➤ نعمتی، پیرعلی، دل آرا کاردوانی، راحله، وکیلی مهدی، ملازمه تکالیف زوجین و اخلاق مداری در خانواده در منابع اسلامی، منابع اسلامی مطالعات راهبردی زنان، سال چهاردهم، شماره ۵۴، ۱۳۹۰.

➤ نهج البلاغه، ج ۴.

➤ وهبه زحیلی، فقه الاسلام و ادلته، جلد ۶، تهران: انتشارات احسان، ۱۳۸۵.

➤ وب سایت تبیان (www.tebyan.net)

➤ وب سایت وکیل (<http://www.websitevakil.ir>).